

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm

Yttrande över Arbetsmiljöverkets förslag till ändrade föreskrifter om besiktning av trycksatta anordningar

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändringar i 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:3) om besiktning av trycksatta anordningar.

Trycksatta anordningar anges vara en samlingsbeteckning för tryckkärl, vakuumkärl, cisterner och rörledning. I 3§ nyss nämnda föreskrifter finns en indelning av de fluider som de trycksatta anordningarna är avsedda att innehålla i två grupper. Gruppindelningen har betydelse för vilka krav som författningen ställer. Vissa krav om besiktning som ställs på företag som använder trycksatta anordningar är beroende av vilken fluid anordningen är avsedd att innehålla.

Det anges att indelningen delvis görs enligt Rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen (DSD) och att de aktuella bestämmelserna bör ändras så snart som möjligt eftersom DSD slutar att gälla och ersätts av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP).

Förslaget innebär att indelningen i föreskrifterna ska överensstämma med den som görs i CLP.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Det huvudsakliga skälet till den föreslagna föreskriftsändringen anges vara att förhindra att företag får kostnader som en indirekt följd av CLP. De säkerhetsdatablad och märkningar som anger fluidernas klassificering ska fortsättningsvis följa CLP. Det anges att om föreskrifterna inte ändras kommer företagen att bli hänvisade till att själva översätta CLP-klassificeringen till den äldre DSD-klassificeringen för att följa föreskrifterna. Detta bedöms vara krångligt och leda till ökade kostnader i arbetstid. Anpassningen av föreskrifterna till CLP föreslås således för att undvika detta problem.

Regelrådet finner redovisningen av syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges att eftersom kraven i Arbetsmiljöverkets föreskrifter inte utgör ett genomförande av EU-regler skulle det ha varit möjligt att avstå från att ändra föreskrifterna för att anpassa dem till den indelning som görs i CLP. Mot bakgrund av de problem för företag som nämnts i stycket ovan anser emellertid verket att detta alternativ inte ska väljas.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges att kraven på besiktning av trycksatta anordningar är nationella. Indelningen av fluider i föreskrifterna styrs inte heller av CLP utan anges vara en nationell reglering. Däremot har indelningen i de nationella bestämmelserna, som angetts ovan, utformats på samma sätt som i det tidigare gällande EU-direktivet.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att övergångstiden mellan det äldre systemet för klassificering av kemiska ämnen och blandningar och den nya förordningen gick ut den 1 juni 2015 och att tidpunkten för ikraftträdande bör vara så snart som möjligt efter detta datum.

Arbetsmiljöverket föreslår övergångsregler med ett tidsintervall på sex år. Med denna övergångstid bedömer verket att ingen processanläggning behöver stängas av för att besikta en enskild anordning i de fall där kraven mot verkets förmodan skulle ha skärpts. Övergångsreglerna anges ge företagen en möjlighet att planera in besiktning samtidigt som besiktning av anläggningen i övrigt genomförs.

Det bedöms att det inte kommer att behövas breda informationsinsatser om att fluidgruppsindelningen ändras. Däremot anges att det måste finnas information om att föreskrifterna ändras.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att företag som berörs av föreskriftsändringen är verksamma inom tillverknings och processindustri respektive utvinning av mineral. Totalt anges 1348 företag beröras. 582 av dessa anges inte ha några anställda medan 287 har mellan 1 och 4 anställda, 111 har mellan 5 och 9 anställda, 196 har mellan 10 och 49 anställda, 104 har mellan 50 och 249 anställda och 68 har 250 anställda.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges att Arbetsmiljöverket uppskattar att de administrativa kostnaderna kommer att minska till följd av att något färre anordningar kan behöva besiktigas. Arbete med dokumentation av dessa kontroller kan enligt verket ses som en administrativ kostnad. Det anges att antalet återkommande besiktningar kommer att minska med ca 850 per år. Det administrativa arbetet för användaren bedöms ta 0,5 timme per besiktning. Med en administrativ kostnad på 500 kr per timme anges det bli en total minskning av administrativa kostnader med 210 000 kr per år.

Vidare anges att antalet engångsbesiktningar bedöms vara 10 procent av det totala antalet besiktningar. Den minskade administrativa engångskostnaden bedöms vara 21 000 kr. I remissens sammanfattning anges den samlade minskningen av administrativa kostnader bli ca 232 000 kr per år.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges att kostnaderna för återkommande besiktning i samband med CLP-anpassning minskar med totalt 4 660 000 kr per år. Till detta ska läggas kostnader för revisionsbesiktning och installationsbesiktning, vilket anges vara engångskostnader för företagen. Dessa anges vara tio procent av det totala antalet besiktningar och därmed bedöms kostnaderna bli ca 466 000 kr per år. I remissens sammanfattning anges att de samlade minskade årliga kostnaderna blir ca 5,2 miljoner kr. Det anges också i sammanfattningen att inga engångskostnader kommer att uppstå till följd av föreskriftsändringen.

Regelrådet finner att uppgifterna som lämnas när det gäller engångskostnader ger ett något motstridigt intryck. De samlade beloppen för minskad kostnad för inspektioner och minskade administrativa kostnader förefaller såvitt Regelrådet kan bedöma överensstämma relativt väl med summan av det som på andra ställen i konsekvensutredningen har benämnts minskad årlig administrativ kostnad och minskad administrativ kostnad för engångsbesiktningar respektive summan av beloppet för årligen återkommande besiktningar och för revisions- och installationsbesiktning. Samtidigt anges emellertid att det inte uppstår några engångskostnader. En sådan formulering i en sammanfattning kan enligt Regelrådets uppfattning ge det missvisande intrycket att engångskostnaderna inte alls påverkas. En tydligare formulering om engångskostnaderna hade därför varit önskvärd. Samtidigt ger redovisningen som helhet i alla händelser en relativt tydlig bild av storleksordningen på de minskningar av kostnader som Arbetsmiljöverket bedömer kommer att uppstå.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på andra kostnader godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att den föreslagna föreskriftsändringen inte bedöms förändra konkurrensförhållandena mellan de företag som idag är verksamma i Sverige. Med de föreslagna ändringarna kommer det framför allt att bli lättare för mindre företag att bedöma fluidgrupp. Om inte föreskrifterna skulle ändras anges att det skulle bli särskilt svårt för små och medelstora företag att avgöra fluidgrupp.

Vidare anges att nationella besiktningskrav generellt sett påverkar konkurrensen mellan svenska företag och företag i andra länder. Denna situation anges emellertid redan finnas idag och därmed inte påverkas i någon riktning av den föreslagna föreskriftsändringen.

Det anges också att Arbetsmiljöverket har försökt kartlägga vissa andra europeiska länders besiktningsregler men systemen skiljer sig åt på en ganska grundläggande nivå, vilket gör det svårt att

jämföra kostnader för besiktning i olika länder. En slutsats är emellertid att nästan samtliga länder använder en fluidgruppsindelning som liknar den i direktivet om tryckbärande anordningar 97/23/EG. Mot den bakgrunden bedömer Arbetsmiljöverket att besiktningsreglerna i de flesta länderna kommer att påverkas av CLP och att företag i de europeiska länderna behöver göra liknande undersökningar som de svenska företagen vid övergång till CLP.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Konsekvensutredningen innehåller ingen redovisning av påverkan på företagen i andra avseenden än de som tas upp i övriga rubricerade avsnitt i detta yttrande. Om den föreslagna regleringen inte påverkar företagen i andra avseenden ska detta anges och motiveras i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att behovet av en föreskriftsändring bedöms vara störst för små företag eftersom dessa inte har resurser att översätta klassificering mellan DSD och CLP.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen håller tillräcklig kvalitet i de allra flesta avseenden. Det finns aspekter som hade varit önskvärda att förtydliga när det gäller uppgifterna om engångskostnader och det saknas information om förslagsställarens bedömning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Sammantaget finner likväl Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 10 september 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Eleonor Kristoffersson och Samuel Engblom.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Per Högström
Föredragande